

مارادونا را ول کنید!

صوفیا نصرالهی

روزنامه‌نگار

۱ آن جوک قدیمی فوتبالی یادتان است که طرف در بازی با آرژانتین، انقدر گل به خودی می‌زد که مربی خطاب به بازیکنان داد و فریاد کرد که: مارادونا رو ول کنین، فلانی رو بچسبین! وضعیت امروز ما شبیه همان مربی است. بعد از یک جنگ ۱۲ روزه اگر به لینکدین و سایت‌های کاریابی سرزنید، متوجه می‌شوید که به لحاظ اقتصادی تاب‌آوری نداشتیم و چقدر نیرو تعدیل شده‌اند و چقدر موقعیت کسب‌وکارها به‌خصوص آن‌ها که مبتنی بر اینترنت و آنلاین هستند، در خطر است، باز هم داریم مسیر را اشتباه می‌رویم. سایت رسمیو فیلترشده و مدیرانش هم احضار شده‌اند! اگر نمی‌دانید رسمیو چیست، باید بگویم که درواقع همان روزنامه رسمی کشور در بستر آنلاین است. یعنی شما اسم شرکت‌ها و اطلاعات مربوط به سهامداران‌شان را در آن جست‌وجو و پیدا می‌کنید. همان روزنامه رسمی که از قدیم برای خیلی از کارها باید در آن سباز آگهی چاپ می‌کردیم و هنوز هم شرکت‌ها برای مناقصه و مزایده این کار را می‌کنند. حالا اینکه چرا نسخه‌ی آنلاین آن خطرناک است و نسخه‌ی چاپی بی‌خطر، خودش نکته‌ای است. اینکه فکر می‌کنیم شفافیت، امنیت را از ما می‌گیرد هم مسئله‌ی دوم است. کافی است با دو، سه نفر از نخبه‌های حوزه‌ی اینترنت و ISPها و... صحبت کنید. کمابینکه اخیراً گفت‌وگویی دیدم در یکی از سایت‌های تکنولوژی با بنیان‌گذار یکی از سایت‌های مهم این سال‌ها که جمله‌ی درخشانی گفت: «بعد از جنگ الان می‌دانیم که فیلترینگ اقدام علیه امنیت ملی است». (نقل به مضمون)

هر کسی بخوهد واقعیت ماجرا را ببیند، متوجه می‌شود که اینترنت ملی در جهان امروز یعنی خوابیدن اقتصاد و کسب‌وکار. یعنی ایجاد محرومیت و البته مانع از جاسوسی و عدم امنیت هم نمی‌شود. تصور اینکه پیام‌های واتساپ باعث ترورها می‌شود، عجیب است. سیم‌کارت و اینترنت هم به پله‌پا ربطی ندارد. قبل از پیدایش اینترنت، هم جاسوس بود، هم ترور. گذشته از اینکه هک‌شدن بر برخی شبکه‌ها که مشخصاً از اینترنت داخلی یا همان اینترنت است استفاده می‌کنند، نشان می‌دهد که نفوذ از اینترنت بین‌المللی نیست. خلاصه اینکه مارادونا را ول کنید. دارید گل به خودی می‌زنید.

۲ هیچ خبر خوشایندی فعلاً در کار نیست جز اینکه این هفته را در صلح گذرانیدیم که البته خودش بهترین خبر است. اما در هوای تهران نمی‌شود نفس کشید. شبیه اردیبهشت‌ماه کرمانشاه و شبیه زمستان اهواز شده که همیشه در گردوغبار فرو رفته‌اند. چه کسی متولی آب و هوا در این مملکت است؟ شهردار؟ استاندار؟ وزیر محیط‌زیست؟ جمله‌ی حیرت‌انگیزی هم از یکی از مسئولان شنیدم که مردم تهران هم باید عادت کنند، چون از این به‌بعد همین است. طبعاً نمی‌توان جلوی بلند شدن گردوغبار از عراق را گرفت ولی من سه، چهار نفر متخصص محیط‌زیست می‌شناسم که سال‌هاست چنین روزی را پیش‌بینی می‌کردند. یعنی نه دور از انتظار بود، نه عجیب.

۳ دلم می‌خواهد ستون را حداقل با یک نکته‌ی زیبا تمام کنم. سخت است ولی فکر می‌کنم به‌رحال روان‌مان نیاز دارد کم‌کم خودش را برای بی‌آبی، بی‌برقی، آلودگی هوا و مشکلات اقتصادی در فضای عادی غیر جنگی آماده کند. پس دوباره شروع کرده‌ام به کتاب‌خواندن و به‌مناسبت اکران این روزهای «پیرپرس» رقص سراغ «برادران کارامازوف». خودم دنبال نسخه‌ی صالح حسینی بودم، ولی در جست‌وجوی اینترنت دیدم که گویا نسخه‌ی آقای احمد علیقلی‌باش به‌نثر نویسنده وفادارتر بوده. پارسال را با «جنگ و صلح» تمام کردم و امسال با «برادران کارامازوف» شروع شده. ادبیات روسیه منبع فوق‌العاده‌ای برای لذت بردن از ادبیات است. چه مثل تولستوی کلی‌نگر باشی و وقایع مهم‌تر از شخصیت‌ها باشند، چه مثل داستایوفسکی بنویسی که از روحیه و شخصیت آدم‌ها صحبت کنی و نکته‌ی مشترک هر دو: «دین و مذهب» است. چه با تأیید کلیسا و چه با نقد آن، هر دو نویسنده عمیقاً مومن هستند و ایمان را ترویج می‌دهند. هنوز به جایی نرسیده‌ام که کتاب را با «پیرپرس» تطبیق بدهم. فعلاً از آشنایی با خانواده‌ی کارامازوف خرسندم.

۱۶

۲۴ ساعت

24 HOURS

hammihanmedia@gmail.com

@Hammihanonline

• صاحب‌امتیاز و مدیرمسئول: غلامحسین کرباسچی
• مشاوران: عباس‌عبدی و احمدزیدآبادی
• سردبیر: محمدجوادروح • معاون سردبیر: مهرداد خدیو • دبیر آنلاین: شبنم رحمتی
• دبیران گروه‌ها: فرزانه طهرانی (اقتصاد) • آرمن منتظری (دیپلماسی و بین‌الملل)
• علی‌ورامینی (رسانه و فرهنگ) • سمیه متقی (سیاست) • الناز محمدی (جامعه) • آرش خاموشی (عکس)
• مدیراداری و آگهی‌ها: شاهرخ حیدری
• مدیر هنری: مهدی قربانی تبار
• هادی حیدری (طرح و کاریکاتور) • حروفچینی و ویراستاری: شهرام هادی

• تلفن روابط عمومی: ۸۸۷۴۹۳۰۰ • تحریریه: ۸۸۷۳۰۲۹۱ • آگهی‌ها: ۸۸۷۳۵۲۰۷ • نشانی: خیابان شهید بهشتی، خیابان پاکستان، کوچه دوازدهم، پلاک ۱۸
• لیتوگرافی و چاپ: هم‌میهن • تلفن چاپخانه: ۰۲۱۴۶۸۲۱۱۱۴ • توزیع: نشر گستر امروز نوین • تلفن: ۰۲۱-۶۱۹۳۳۰۰۰

عکس: باشگاه خبرنگاران جوان

در پی سرودی ملی‌تر

اقبال به مفاهیمی چون «وطن» و «ایران» در محافل رسمی و امیدواری برای بازبینی بعضی از نمادهای ملی

فرزاد نعمتی

خبرنگار گروه فرهنگ

در ایران پس از انقلاب میان اسلامیت و ایرانیت شکافی ایجاد شد. رهبر انقلاب به‌صراحت از این سخن گفت که «املی‌گرایی، اگر به معنای ترجیح ملت خود بر اسلام یا طرد سایر مسلمانان باشد، یک انحراف است». امام خمینی از این می‌گفت که: «ما می‌خواهیم با اسلام ایران را آزاد کنیم». او میان ملت‌گرایی و نژادپرستی تشابهی معنادار می‌دید و تردیدی در مخالفت با هر دوی اینها نداشت: «ما با ملت‌گرایی به آن معنایی که در مقابل اسلام بایستد مخالفیم. ما مسلمانیسم و تابع قرآنیم. نژادپرستی و ملت‌گرایی آفتی برای امت اسلام است.» درباره تاریخ ایران باستان نیز نگرش امام خمینی مخالفت با ستایش از ایران ماقبل اسلام بود، به‌خصوص وقتی قرار باشد ایران باستان را در برابر اسلام قرار دهند: «ما هرچه داریم از اسلام داریم» و «آن وقتی که به شاهنشاهی، کوروش و امثال آن افتخار می‌کردند، کشور در دست اجانب بود.»

وقوع جنگ ایران و عراق نیز چندان تغییری در دیدگاه‌های گتتمان اسلام‌گرایی سیاسی در قبال مسئله ملی‌گرایی ایجاد نکرد. در همین زمینه یکی از نشانه‌های در سایه قرار گرفتن نام «ایران» در گتتمان انقلابی را می‌توان با بررسی سرودهای ملی که در جمهوری اسلامی ایران ساخته شدند، مورد بررسی قرار داد. در ادامه شرحی از شکل‌گیری سرودهای ملی در جهان و ایران معاصر داده خواهد شد، سپس به این پرسش پرداخته خواهد شد که چگونه در سرود ملی کنونی بی‌اعتنایی به گتتمان ملی‌گرایانه به غیبت نام «ایران» و نمادهای ملی میهنی منجر شده است.

▼ از سرودهای سلطنتی تا سرودهای ملی

ساخت سرودهای ملی در جهان متناسب با تاسیس دولت‌های ملی در جهان پس از جنگ‌های مذهبی ۲۰ ساله که منجر به عقد قرارداد وستفالیای در سال ۱۶۴۸ شد، قدمتی چندقره دارد. سرود ملی هلند در سال ۱۹۲۲ به این عنوان رسمیت پیدا کرد اما در اصل ریشه آن به سال‌های نخست جنگ‌های استقلال هلند در بازه ۱۵۶۸ تا ۱۶۴۸ بازمی‌گردد؛ زمانی که پروتستان‌های هفت استان شمالی هلند در برابر حکومت اسپانیای کاتولیک که مالیات‌های سنگینی نیز بر هلندی‌ها تحمیل می‌کرد، ۸۰ سال جنگ‌نید و استقلال خود را کسب کردند. بعد از آن اسپانیا، بریتانیا، ژاپن، فرانسه و آمریکا نیز در همین مسیر حرکت کردند. در همین زمینه به‌مرور سرودهای ملی جایگزین سرودهای سلطنتی شدند. مخاطب سرودهای سلطنتی، پادشاه یا خاندان سلطنت بود و مضمون آنها مشتمل می‌شد بر دعا برای سلامت، طول عمر و موفقیت پادشاه یا ملکه و می‌کوشید احترام و وفاداری به مقام سلطنت را برانگیزد. این سرودها هنگام ورود شاه و در مراسم تاج‌گذاری و مناسبات سلطنتی نواخته می‌شد. مخاطب سرود ملی اما ملت، سرزمین، تاریخ یا آرمان‌های کشور بود، در آن بر میهن‌پرستی، آزادی، اتحاد، استقلال و پیشرفت تأکید می‌شد و هدف از آن، وحدت ملی و نضج هویت فرهنگی و سیاسی بود. این سرود فراتر از مناسبات سلطنتی، در رویدادهای رسمی، مسابقات ورزشی، مدارس، روز ملی و مراسم سوگ یا جشن نیز اجرا می‌شد.

▼ از سلام شاه تا سلامتی دولت

در ایران نخستین بار در دوران قاجار و در عصر ناصرالدین‌شاه بود که ساخت سرود مورد توجه قرار گرفت و ژان باتیست لومر، استاد فرانسوی موسیقی دارالفنون یا به‌قول اعتمادالسلطنه، «موسیقانچی پاشی کل»، مسئولیت آن را به عهده گرفت. این مارش بی‌کلام که «سلام شاه» نامیده می‌شد، در مراسم رسمی به‌جای سرود ملی ایران نواخته می‌شد. ۱۳۲ سال بعد از ساخت این قطعه، در سال ۱۳۸۴، روی اجرای جدید این قطعه که سیواش بیضایی ساخته بود، بیژن ترقی-شاعر و ترانه‌سرای ایرانی-شعری سرود و این اثر نخستین بار در ارکستر ملل به رهبری پیمان سلطانی و با صدای سالار عقیلی در تالار وحدت اجرا شد؛ همان ترانه با مطلع معروف «نام جاوید وطن / صبح امید وطن / جلوه کن در آسمان / همچو مهر جاودان» که در این سال‌ها بارها و بارها عقیلی آن را

در مناسبت‌های مختلف اجرا کرده و البته جز او، شهرام ناظری نیز آن را خوانده است. در تاج‌گذاری احمدشاه قاجار نیز سرودی که به سرود «سلامتی دولت علیه ایران» شهرت یافت، ساخته شد که آهنگساز آن غلامرضا خان امیرپنجه سالار معزز (همان مین‌باشیان معروف) بود و شعر آن را ابوالحسن فروغی سروده بود. این شعر دو قسمت داشت. مطلع قسمت نخست چنین بود: «تا خدای این کشور ایران نمود بس در عزت به رویش برگشود / خسروانش را گله خورشید بود / رایش را فرق بر خورشید بود». آغازگر بخش دوم نیز این ابیات است: «چون به فرخ‌رسم دوران کین / ملک ملت را یکی بایی روان / بی‌تأمل باز باید داد جان / تا به جز نیکی نبیند زین نشان».

▼ سه سرود پهلوی

در دوران حکومت پهلوی و پیش از سفر رضاشاه به ترکیه اما مجموعه سه‌گانه؛ سرود شاهنشاهی، سرود پرچم و سرود ملی ایران ساخته شد. این مجموعه دارای وزن و آهنگ یکسانی است. آهنگساز این مجموعه، داوود نجمی مقدم است. شاعر سرودهای شاهنشاهی و ملی، محمدشاه‌شمس افسر و شاعر سرود پرچم، عبدالرحمان پارسای توپسراک‌انی است. هر سه سرود مشتمل بودند بر چهار بیت. متن سرود شاهنشاهی بر شخص شاه و اهمیت حکومت پهلوی تأکید دارد: «شاهنشاه ما زنده باد / پاید کشور به فرش جلودان / کر پهلوی شد ملک ایران / صد ره بهتر ز عهد باستان / از دشمنان بودی پریشان / در سایه‌اش آسوده ایران / ایرانیان پیوسته شادان / همواره یزدان بود او را نگهبان».

در سرود پرچم نیز بر قدمت ایران، جهان‌داری ایرانیان و وطن‌پرستی در این ملک اشاره می‌رود: «ای پرچم خورشید ایران / پرتو افکن به روی این جهان / یاد آور از آن روزگاری / کاسود از برق تیغ تیر کران / در سایهات جان می‌فشانیم / از دشمنان جان می‌ستانیم / ما وارث ملک کانییم / همیشه خواهیم وطن را از دل و جان». در نهایت اما سرود ملی بر حق جویی ایرانیان و شاه‌پرستی آنها تأکید دارد و در آن به آموزه‌های سه‌گانه دین زرتشتی نیز توجه می‌شود: «بودیم و هستیم پیرو حق / جز حق هرگز نخواهیم از جهان / با شهپرستی مملکت را / داریم از دست دشمن در امان / ما پیرو کردار نیکیم / روشندل از پندار نیکیم / ز خشنده از گفتار نیکیم / شد زین فضایل بلند آوازه ایران».

▼ دو سرود پس از انقلاب اسلامی

پس از انقلاب ۱۳۵۷، نخست سرودی با عنوان «پاینده باد ایران» با شعری از ابوالقاسم حالت و آهنگی از محمد بیگلری پور ساخته شد که سه‌دقیقه زمان اجرای آن بود و شعر طولانی آن چنین آغاز می‌شد: «شد جمهوری اسلامی بهیا / که هم‌دین دهد هم دنیا به ما / از انقلاب ایران دگر / کاخ ستم گشته زیر و زبر». در ادامه شعر بر اهمیت «ایمان و اتحاد» و «نقش مراد» ملت (رهبری انقلاب) در تصویرسازی از آینده تأکید می‌کند و بخش اول چنین پایان می‌یابد: «در سایه قرآن جلودان / پاینده باد ایران». در بخش دوم اما به ارزش‌هایی چون «آزادی»، «آیین جمهوری»، «سلحشوری» و «فا» اشاره می‌رود: «آزادی چو گل‌ها در خاک ما / شکفته شد از خون پاک ما» و «آیین جمهوری ما / پشت و پناه ماست / سود سلحشوری ما / آزادی و رفاه ماست».

این آهنگ اما عمری چندان نداشت و در سوم خردادماه ۱۳۷۱ با سرود ملی فعلی جایگزین شد که مدت زمان اجرای آن ۵۹ ثانیه است، شعرش را ساعد باقری نوشته و آهنگ‌اش را حسن ریاحی ساخته است. مروری بر شعر این سرود: «سر زد از افق مهر خاوران / فروغ دیده حق‌باوران / بهمن فز ایمان ماست / پیام‌ای امام استقلال، آزادی نقش جان ماست / شهیدان پیچیده در گوش زمان، فریادتان / پاینده مانی و جلودان «جمهوری اسلامی ایران»، نشان می‌دهد در کلام فقط یک‌بار نام «ایران» و آن هم در پایان سرود در کنار «جمهوری اسلامی» آمده و به‌جز لفظ «فر» که مفهومی در اساطیر ایرانی است و به‌شکلی ترکیبی به‌واقع «بهمن» ۵۷ متناسب شده است، نشانی از نمادهای ملی وجود ندارد. همین امر باعث انتقادهایی از این سرود نیز شد و اینک اما باید منتظر ماند و دید که آیا تحوّل در این زمینه صورت خواهد گرفت یا نه و آیا سرودی ساخته خواهد شد که همه ایرانیان آن را بپسندند و مانند آهنگی چون «ای ایران ای مرز پرگهر»، ساخته حسین گل‌گلاب و روح‌الله خالقی با شنیدن آن بی‌اختیار کلاه از سر درآردن، به احترام قیام کنند و حین خواندن آن از حس غرور سرشار شوند.

چهره

هایده صفی‌یاری برگزیده جشنواره تریبیکا

هایده صفی‌یاری، تدوینگر شناخته‌شده کشورمان، جایزه بهترین تدوین را از بیست‌و چهارمین دوره جشنواره بین‌المللی تریبیکا دریافت کرد. این جایزه به صفی‌یاری برای مستند «چشم در برابر چشم» اهدا شده است؛ فیلمی به کارگردانی مشترک طناز اسحاقیان و فرزاد جعفری که محصول مشترک ایران، دانمارک و آمریکا است. این مستند علاوه

بر جایزه بهترین تدوین، تقدیر ویژه هیئت‌دوران بخش مستندهای بین‌الملل را نیز کسب کرد. صفی‌یاری که تنها تدوینگر ایرانی عضو آکادمی علوم و هنرهای سینمایی (اسکار) است، پیش‌تر جوایز معتبری همچون بهترین تدوین برای «جدایی نادر از سیمین» از جواویر آسیایی هنگ‌کنگ، بهترین تدوین از جشنواره فیلم سنت اندروز اسکاتلند برای فیلم «نبودن»، جایزه بهترین تدوین از جشنواره‌های آنکارا، ایتالیا، بسفور برای فیلم «نگهبان برادر» را نیز کسب کرده بود. او جوایز داخلی متعددی همچون چندین سیمرغ بلورین جشنواره فیلم فجر برای آثار ماندگاری چون «آژانس شیشه‌ای» و «چهارشنبه‌سوری»، جایزه بهترین تدوین از انجمن منتقدان و نویسندگان سینمای ایران برای فیلم «فروشنده»، «رادر کارنامه دارد. کسب جایزه از تریبیکا از معتبرترین جشنواره‌های سینمایی جهان است که از سال ۲۰۰۲ با حمایت رابرت دنیرو در نیویورک برگزار می‌شود.

کتابخانه

اولویت سلامتی بر لاغری

چنانچه شما هم از رژیم گرفتن، پیروی از رژیم غذایی و برنامه‌های غذایی سفت‌وسخت رژیمی خسته شده‌اید و درعین حال از غذا خوردن وحشت دارید، کتاب انقلابی علیه رژیم‌های غذایی راه جدیدی برای غذا خوردن نشان می‌دهد که در نهایت برای ذهن و بدن شما سالم و بی‌درد است. غذا خوردن غریزی، فرایندی است که قید رژیم غذایی را (که فقط می‌تواند به محرومیت، نافرمانی و افزایش وزن مجدد منجر شود) می‌زند، این موضوع به‌معنای بازگشت شما به ریشه‌های تان و اعتماد به بدن و سیگنال‌های آن است. این کتاب رابطه شما با غذا را تغییر می‌دهد. یکی از نویسندگان این کتاب، «اولین تربول» متخصص و مشاور تغذیه در نیویورت بیج، کالیفرنیا است. او به مدت شش سال شغلی ملی انجمن رژیم‌شناسان آمریکا و کارشناس تغذیه برنامه «صبح بخیر آمریکا» بوده است. دیگر نویسنده کتاب، «الیز رش» مشاور تغذیه در کلینیک خصوصی در بورلی هیلز، کالیفرنیا، با ۴۰ سال تجربه، متخصص اختلالات غذا خوردن، تغذیه غریزی و سلامت با هر اندامی است. او به‌دلیل فعالیت‌اش در زمینه کمک به افراد برای رهایی از فرهنگ رژیم گرفتن از طریق فرآیند غذا خوردن غریزی در سطح ملی شناخته‌شده است.

نام کتاب: انقلابی علیه رژیم‌های غذایی
نویسنده: الیز رش
مترجم: عطیه حاجی‌رسولی
نشر: دکسا

تاریخ

نبرد پلتاوا

نبرد پلتاوا در هشتم ژوئیه ۱۷۰۹، میان سپاه روسیه تزاری به رهبری پتر یکم و امپراتوری سوئد به رهبری شارل دوازدهم رخ داد و با پیروزی قاطع روسیه پایان گرفت. در

اواخر قرن هفدهم در شرق، مرکز و جنوب اروپا قدرت‌های بزرگی حضور داشتند که مقدرات اروپا را نیز رقم می‌زدند: لهستان، عثمانی و اتریش. این سه نیروی عظیم در ۱۷۰۰ با دو قدرت جدید مواجه شدند: روسیه و سوئد. حرکت اول علیه قدرت‌های سنتی را پتر شروع کرد. او در سال‌های ۱۶۸۵ تا ۱۶۹۵ در نبردهای متعدد با لهستانی‌ها و عثمانی‌ها آن‌ها را به وضعیت دفاعی مجبور کرد اما ضربات سنگین‌تر را پادشاه جوان و جسور سوئد، به لهستان زد. بعد از این اما نوبت به درگیری روسیه و سوئد رسید. بعد از سلسله‌ای از نبردها در ۱۷۰۹ پتر یکم با سپاه ۶۰ هزار نفری خود در نزدیکی شهر پلتاوا در اوکراین ظاهر شد. سپاهیان دو سردار، نبردی بی‌رحمانه را آغاز کردند ولی حتی دلاوری شارل نیز توانست از متلاشی شدن ارتش او جلوگیری کند. با این پیروزی، روسیه به قدرت اصلی در اروپای شرقی بدل شد.